

Tükröm-tükröm

Végh Sarolta ékszertervező iparművész és Szombat Éva fotóművész munkái a FISE Galériában

■ A Fialat Iparművészek Stúdiója Egyesület (FISE) minden évben pályázatával kiállítási lehetőséget biztosít galériájában fiatal alkalmazott és iparművészek számára legfrissebb munkáik bemutatására. 2014 júniusára Végh Sarolta koncepciója nyert teret, hogy választott művésztársával, Szombat Évával együtt ismét egy közösen megálmodott látványvilágot építsenek fel. A tárlatban külön-külön jelennek meg az éppen aktuális munkák, melyekben harmonizáló motí-

vumok teremtik meg a kapcsolódási pontokat. A kiállítóhelyiséget pedig alávetik a tervezőmunkának, így a térformálás maga is művészi produktummá válik, és a nézők részvételével válik teljessé.

BUDAPEST ORNAMENTS

Végh Sarolta egyedi tervezésű divatékszerek (fashion jewellery) műfajában évente több alkalommal jelentkezik szezonra tervezett, mégis örök érvényű, művészi kivitelezésű darabokkal. Kvalitásukat a *Sarolt Jewelry* márka fémjelzi. Legújabb kollekciójának neve a *Budapest Ornaments*, melyben a művész a történelmi Budapest építészetének esszenciáját transzformálja ékszerek formájába. A főváros jellegzetes klasszicista és eklektikus stílusú épületeinek különböző szobrászati elemei, homlokzatdíszei és ornamentikái köszönnek vissza az ékszerekben, a kivitelezés technikájában és annak anyagában is. Az inspirációt a mindennapok látványa adta, amit az alkotó egyedi szemléletmódja és az őt ért vizuális ingerek tudatos összekapcsolása által egy komplex formanyelvben valósított meg.

A különböző művészeti ágak gyakran használnak azonos formanyelvet. Ennek megfigyelése során lelt Végh Sarolta arra a párhuzamra, hogy az épületeken megjelenő plasztikus állatfejek kisebb méretben a bútorvereteken is feltűnnek. Ezeket az állatfej formából és növényi ornamensekből készített öntvényeket felhasználva emeli be a természeti világot az ékszerek részleteibe, így teremtve egyensúlyt a konstruktív városi és a naturalista közegben. A tárgyak alapformáját az oszlopokra emlékeztető kialakítás adja: hurkolt, szőtt, csomózott zsinórok és speciálisan megoldozott bőrook felhasználásával jöttek létre. A felületek vagy fémes hatásúak, melyek az épületszerkezetek anyagát idézik, vagy különböző állatbőr-mintákat mutatnak, melyek csillogása irizáló. Az ékszereken megjelenő fémek, funkcióval ellátott csavaranyák, pántok

Végh Sarolta: Sarolt Jewelry nyakék (Budapest Ornaments kollekción) / Sarolta Végh: 'Sarolt Jewelry' Necklet (Budapest Ornaments Collection)

[2014] bőr, öntött sárgaréz, hossz: 25 cm / leather, cast brass, length: 25 cm

Fotó: Végh Sarolta

Végh Sarolta: Sarolt Jewelry ékszerek
(Budapest Ornaments kollektció) / Sarolta Végh:
'Sarolt Jewelry' Jewels (Budapest Ornaments Collection)
 [2014] bőr, öntött sárgaréz / leather, cast brass
 [Ø 6–25 cm]

vagy kapcsok finom esztétikumot is képviselnek aranyozott felületükkel. Végh Sarolta az átfogalmazott komponenseken túl töltényhüvelyeket is használt a nyakékek kivitelezésekor. Ezek a tárgyak szintén a budapesti épületek háborús lenyomatainak mementói. A felsorolt anyagok, a különféle bőr- és a fémfajták együttes alkalmazása egyensúlyt teremt a kollektció darabjain. A nyakékek, karkötők, fülbevalók és gyűrűk anyaghasználatban, árnyalatban is összefüggnek egymással és jól kombinálhatóak.

Az ékszerek megvalósítása egy olyan közös világot teremt az építő-, a bútor- és az ötvösművészet között, amely szimbiózisba kerül a viselő Budapesthez kapcsolódó személyes élményeivel is.

A BOLDOGSÁG KÖNYV

Szombat Éva a *Boldogság könyv* elnevezésű projektjével ebben az évben Pécsi József fotóművészeti ösztöndíjat nyert. A mű alap gondolata a világszerte divatos téma: a boldogság keresése és megtalálása. Ennek az örök érvényű feladatnak a teljesítése azonban elkorcsosult útkeresési irányzatok által a túlzások felé ha-

lad. A könyv különböző témakörök alapján fejezetekre osztott, melyekben idézetek és gyakorlófeladatok kísérik a giccses tárgykból összeállított kompozíciókat felvonultató fényképeket. A szövegrészek Vida Verának köszönhetőek. A fotók felvetik a kérdést, hogy a bemutatott külsőségekből kierőszakolható-e a belső egyensúly, az alkalmazható technikák segítenek-e abban, hogy a spirituális és fizikai stabilitást valóban megtaláljuk. Számos magazin és önépítő könyv átesve a normális mércé túllodására megpróbálja egy, az ideálisnál is tökéletesebb valóságba kergetni az olvasót és a nyugalmat kereső, valóban segítségre szoruló egyént. Ezt azzal a sokak által megkérdőjelezett állítással indokolva, miszerint a boldogság tanulható.

A Szombat Éva fényképein látható tárgyak mind valamilyen szempontból szimbólumai a boldogságnak. Minőségük azonban rákontráz a valós értékekre. A bemutatott képek megalkotásakor az előmunkálatok fontos szerepet játszanak. Fotótechnikai bravúrok összetett rendszerét kikísérletezve és kiépítve, szűrők és lencsék alkalmazásával hozta létre a művész a felvételeit. A szakmai tudás nyilvánul meg bennük, és nem egyszerűen alkalmazható, kommersz gépi utómun-

Végh Sarolta:
Sarolt Jewelry nyakék
(Budapest Ornaments
kollektció) /
Sarolta Végh:
'Sarolt Jewelry' Necklet
(Budapest Ornaments
Collection)

[2014] bőr, öntött sárgaréz, töltényhüvelyek, hossz: 30 cm / leather, cast brass, cartridge cases, length: 30 cm

Szombat Éva:
Boldogság könyv
(részlet) / Éva Szombat:
Happiness Book (detail)
[2014] *inkjet print /*
inkjet print
[70x100 cm]

kák produktumai. A képeket nézve vagy közelebb kerülünk az őszinte felszabadultság érzéséhez és az ösztönösséghez, mely mindannyiunk életében helyet kap, vagy éppen ezért szorongás és aggodalom tölt el minket. Rajtunk múlik, hogy a poharat félig telinek vagy félig üresnek látjuk. Szombat Éva megmutatja nekünk mindegyiket, legyenek akár műanyagból vagy kristályból. Mindenesetre valamelyik a miénk.

A két művészvilágot az installációs térszerkesztés kapcsolja össze. Mindketten tükrök alkalmazásával mutatják be a műveiket, ez számos szimbolikus és asszociációs lehetőséget rejt magában. Az ékszerek

különböző szögekbe állított tükrök által visszavert képekkel, elszakadva a valós látványvilágtól, statikusságtól megfosztva jelennek meg. A fotográfiák többsége pedig tükrök által megtört, különleges fényekkel modellált dobozbelsőkre rejtve egy betekintő nyíláson keresztül láthatóak. A kiállítótér falait pedig projektorral, tükrökre vetített szórt képekkel terítik be.

A bemutatott koncepció részleteiben és a kibontakozásban is progresszív. Azonban egyéni és markáns vonalakat képviselve mindannyiunk számára lehetőséget ad arra, hogy gondolkodásmódunkkal bekapcsolódhassunk metszéspontjaiba.

Fotó: Szombat Éva

Szombat Éva: Boldogság könyv (részlet) /
Éva Szombat: Happiness Book (detail)
[2014] *inkjet print / inkjet print* [70x50 cm]

Fotó: Szombat Éva

Szombat Éva: Boldogság könyv (részlet) /
Éva Szombat: Happiness Book (detail)
[2014] *inkjet print / inkjet print* [70x50 cm]

Egy következő közös tárlat tárgyát képezhetik a jövőbeli tervek: Végh Sarolta az ékszerekből absztrahált kapszulatáskák kérdésével foglalkozik majd, Szombat Éva pedig egy ösztöndíj programjának köszönhetően a tengerentúlon figyeli meg a boldogságkeresés és megtalálás technikáit.

SIPOS TÜNDE
művészettörténész

(Végh Sarolta és Szombat Éva *Tükröm, tükröm...* című kiállítása. FISE Galéria, Budapest, 2014. június 17–július 4.)

Fotó: Szombat Éva